

Zuid-Afrika, dat de vu hem daarvoor heeft *gepasseerd* en dan zal dat feit de morele steun die uitgaat van een eredoctoraat juist weer ondermijnen.' Het eredoctoraat werd dat jaar echter niet verleend. Een jaar later, in de zomer van 1972, richtte Verkuyl zich weer tot zijn collega's: het moest er nu echt van komen, aangezien Beyers Naudé meer dan ooit onder druk stond van de Zuid-Afrikaanse regering. Ditmaal kon Verkuyl tevreden zijn: een meerderheid van de senaat stemde in met het eredoctoraat voor de directeur van het interkerkelijk en oecumenisch gerichte Christelijk Instituut, dat onder Beyers Naudé de raciale scheidslijnen in kerk en samenleving ging betwisten. Beyers Naudé, zo luidde de motivering, had de christelijke theologie op drie punten verdiept: hij had de samenleving geconfronteerd met het evangelie. Daarmee streefde hij maatschappelijke verzoening en gerechtigheid na. Ten slotte had hij het 'rassenvooroordeel', dat de verschillende kerken in Zuid-Afrika in de greep hield, met succes bestreden. Rector magnificus W. F. de Gaay Fortman had, zo schreef hij, 'het voorrecht' het besluit aan de promovendus mee te delen.

89

Dit vertoon van blijdschap kon niet verhelen dat er in de boezem van de universiteit hevige onvrede leefde over dit eredoctoraat. De toekenning was een dubbeltje op zijn kant geweest: van de 46 uitgebrachte stemmen in de senaat waren er 20 voor de toekenning en 17 tegen, bij 9 stemmen blanco. Voor medisch historicus G. A. Lindeboom reden om precies twee weken voor de plechtigheid plaats zou vinden te protesteren tegen de gang van zaken. Hij vond dat bij voorkomende eredoctoraten dezelfde voorwaarden dienden te gelden als bij hoogleraarbenoemingen: tweederde van het aantal uitgebrachte stemmen zou nodig zijn om iemand tot eredoctor te verheffen. 'Stelt men zulke eisen niet, dan kan een ere-doctoraat een volstrekt waardeloze zaak worden, zoal geen farce of wellicht een tragedie.' In het geval van Beyers-Naudé betwijfelde Lindeboom of hier wel sprake was van 'uitzonderlijke wetenschappelijke verdiensten'. De Zuid-Afrikaan kreeg het eredoctoraat vanwege maatschappelijk engagement. Een merkwaardige zaak, vond Lindeboom, die herinnerde aan het getorpedeerde eredoctoraat voor de arts Paul Tournier in 1955. Tournier werd een eredoctoraat onthouden omdat zijn theologisch oeuvre wetenschappelijk van gering belang werd geacht. Zijn succes als 'evangeliserend prediker' werd niet zwaar gewogen. En nu zou Beyers Naudé wel geëerd worden om zijn maatschappelijke verdiensten? Dat ging er bij Linde-